

הנחיות להפעלת מצגת חידוד ישראלי לנוער

מדריכות ומדריכים, מחנכות ומחנכים יקרים,

החטיבה לחינוך ולקהילה של קק"ל שמחה להגיש לכם אוסף של פעילויות ומשחקים לקראת יום העצמאות, המותאמים ללמידה מקוונת ומאפשרים לקיים הפעלה חגיגית, חווייתית ומשחקית גם בלמידה מרחוק באמצעות "זום" או אמצעים אחרים.

את הפעילות "חידוד ישראלי" אפשר לקיים גם בהדרכת מדריך קק"ל. להזמנת הדרכה, היכנסו לכאן: <https://tinyurl.com/yc69av5j>

המצגות מותאמות לעריכת פעילות חווייתית, מעשירה ומעניינת בת כ-45 דקות בנושאי ציונות, מדינת ישראל והישגי המדינה. כל מצגת מלווה בטבלת הסברים ופתרונות שבה תוכלו להיעזר כהכנה להפעלה ובמהלכה.

אתם מוזמנים להוריד את המצגת לשימושכם. תוכלו להוסיף, לשנות ולערוך, לבחור משחקים ופעילויות ולנהל את הפעילות בהתאם לאמצעים העומדים לרשותכם, ובהתאמה לסיטואציית ההדרכה ולקבוצה. לנוחיותכם, השקופית האחרונה המופיעה במצגת היא שקופית ריקה, שעליה תוכלו להוסיף תכנים משלכם ולשבץ אותם במהלך הפעילות כראות עיניכם.

שימו לב: הסרטונים המשובצים במצגת מופיעים כקישורים ואינם מוטמעים במצגת עצמה. כדי שהם יפעלו באופן תקין עליכם לקיים את הפעילות במצב מקוון (אונליין) ולשתף את מסך הדפדפן בזמן הקרנת הסרטון. (כך יש לפעול גם אם הורדתם את המצגת למחשב).

מוזמנים להיכנס לאתר חינוך וקהילה של קק"ל, שבו תמצאו הפעלות, פעילויות ומשחקים נוספים ליום העצמאות: <https://tinyurl.com/5n7m9cea>

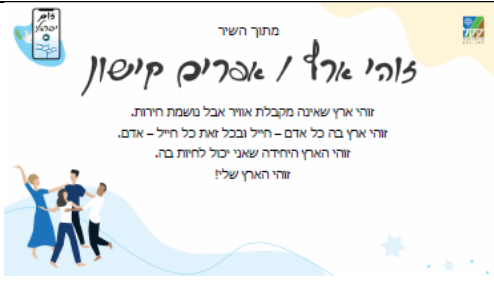
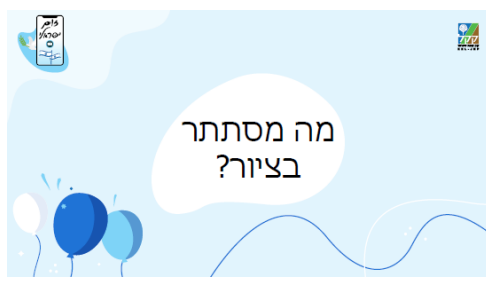
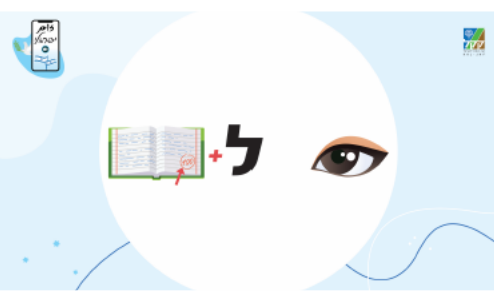
הנחיות למצגת לנוער

שקופית	הנחיות הפעלה
1	הסבירו מה עומד לקרות במפגש: בשנת 1948, שנת תש"ח, נוסדה מדינת ישראל, בית לאומי היסטורי לעם היהודי המפוזר בתפוצות. היום אנו חוגגים את יום העצמאות – חגה של מדינת ישראל – יום הולדת למדינה שלנו שהתברכה באנשים מיוחדים, בנופים נפלאים ובהישגים מרשימים. נציין את יום ההולדת ונחגוג אותו בחידות, שאלות, שירים ומשחקים.
2	מנהלים שיחה: אנחנו חוגגים את יום העצמאות של ישראל.

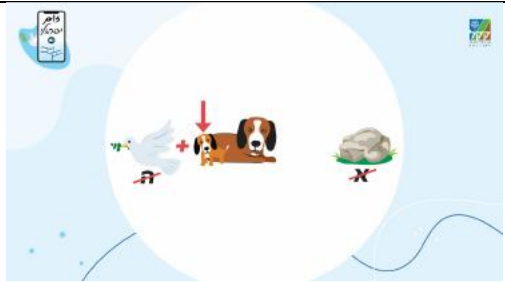

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

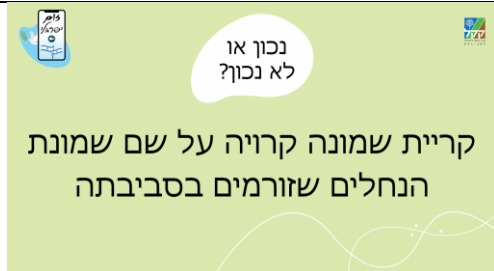
בקשו מהמשתתפים לשתף מה הכי ישראלי בעיניהם.	
שאלו את המשתתפים: מהו המקום שאתם הכי אוהבים בישראל?	3
בשלושת השקפים הבאים מופיע חלק מהשיר שכתב אפרים קישון, בהומור המיוחד שלו, על ישראל שלנו. הקריאו את הטקסט. אפשר לבקש מכל משתתף להקריא משפט.	4
המשיכו להקריא את הטקסט (שקף 2 מ-3). אפשר לבקש מכל משתתף להקריא משפט.	5
ממשיכים להקריא את הטקסט (שקף 3 מ-3). אפשר לבקש מכל משתתף להקריא משפט.	6

	
פתיחת החידון "מה מסתתר בציור?" בשקפים הבאים מסתתרים מושגים. נסו לזהות אותם. בשקף שיגיע אחרי כל שאלה, תתגלה התשובה הנכונה....	7
	8
הפתרון: עין לציון בתמונה: נפתלי הרץ אימבר, מחבר התקווה. הביטוי לקוח מתוך "התקווה", ההמנון הלאומי של התנועה הציונית, אשר הפך להמנון של מדינת ישראל. את מילות ההמנון (ששמו המקורי היה "תקוותנו") כתב המשורר נפתלי צבי הרץ אימבר ב-1878. מאוחר יותר הוא שולב עם השיר "התקווה". במקור היו לשיר תשעה בתים, אך רק שניים מתוכם נבחרו להמנון הלאומי. עם קום המדינה הפך השיר להמנון הלאומי של מדינת ישראל והוא הושר בטקס הכרזת המדינה בה' באייר תש"ח.	9
	10

	
הפתרון: מגילת העצמאות המסמך המכונן של מדינת ישראל. שמה הרשמי של המגילה הוא "ההכרזה על הקמת מדינת ישראל". המגילה התוותה את אופיה של המדינה, שהוקמה כמדינת היהודים אשר תקבץ את היהודים מהגלויות השונות ותתייחס לכל תושביה בשוויון, ללא הבדל דת, גזע ומין. במגילת העצמאות חמישה חלקים עיקריים, הכוללים: • סקירה היסטורית על זכותו של העם היהודי בארץ ישראל. • הכרזה על הקמת המדינה. • הצגת עקרונותיה של המדינה החדשה. • פנייה אל עמי העולם, מדינות ערב והאזרחים הערבים של המדינה. • חתימות. בין החותמים על המגילה היו אנשים מכל הגלויות ומכל קצות הקשת הפוליטית – חילונים ודתיים, אשכנזים ומזרחים, נשים וגברים, צעירים ומבוגרים. ההחלטה על נוסח אחיד שמוסכם ומקובל על כולם מעוררת השראה. זהו רגע היסטורי חשוב של שיתוף פעולה, סולידריות וגדלות נפש של מייסדי המדינה.	11
	12

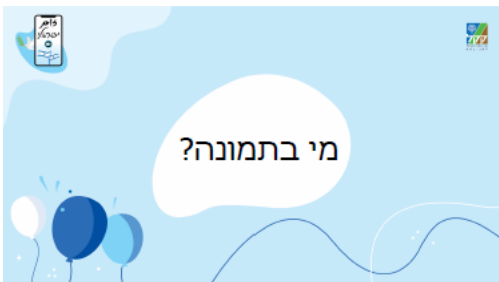
	
הפתרון: בן גוריון דוד בן גוריון היה ראש הממשלה ושר הביטחון הראשון של מדינת ישראל. הוא עלה לארץ ישראל בשנת 1906 ועבד כפועל חקלאי וכמורה. היה ממקימי מפלגת "אחדות העבודה", ממייסדי הסתדרות העובדים בארץ ישראל ויושב ראש הסוכנות היהודית. ב-14 במאי 1948 הכריז על הקמת מדינת ישראל. הוא הנהיג את המדינה בעת קליטת העלייה ההמונית ומפעלי ההתיישבות הגדולים. בן גוריון פעל רבות למען ההתיישבות בנגב ואף התגורר בו. הוא נפטר בדצמבר 1973 ונקבר במקום מגוריו, שדה בוקר.	13
	
הפתרון: קרן קימת לישראל	15

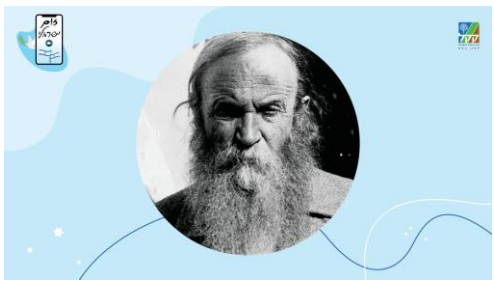
נצפה בסרטון המתאר את קק"ל ואת עשייתה במספרים – נטיעות עצים, פיתוח דרכי יער, פיתוח שבילי אופניים ביערות, הקמת חניונים, פיתוח הנגב והגליל, מפעלי מים, מיזמים ברשויות המקומיות, הכשרות קרקע, מבצעי ניקיון בהיקף ארצי ועוד.	16
פתיחת המשחק "נכון או לא נכון?" במשחק הבא תוצג עובדה על המסך. המשתתפים יצטרכו להגיד האם העובדה נכונה או לא. בשקף שיגיע אחרי כל שאלה, תתגלה התשובה הנכונה...	17
	18
לא נכון! 29.11.1947, כ"ט בנובמבר, הוא היום שבו החליטה מועצת האומות המאוחדות (האו"ם) על הקמת מדינת ישראל וסיום תקופת המנדט הבריטי לאחר 30 שנה. החלטה זו סללה את הדרך להכרזה על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל ב-14 במאי 1948, ה' באייר תש"ח.	19
	20

	
לא נכון! קריית שמונה קרויה על שם שמונת לוחמי תל חי שנהרגו בהגנה על היישוב.	21
	22
נכון! 12 ישראלים זכו בפרסי נובל: חמישה זכו בפרסי נובל בכימיה, שלושה בכלכלה, אחד בספרות ושלושה זכו בפרסי נובל לשלום.	23

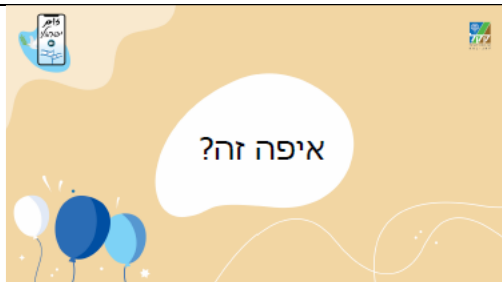
	24
לא נכון! כ-92% מתושבי ישראל מתגוררים ב-263 יישובים עירוניים. רק 8% מאוכלוסיית ישראל מתגוררים ב-955 יישובים כפריים (נכון לשנת 2019).	25
	26
לא נכון! אומנם ה-GPS לא הומצא בישראל, אך אנו יכולים להתגאות בעובדה שכמה מהמצאות הגדולות ששינו את העולם כן הומצאו כאן בישראל. אילו המצאות ישראליות אתם מכירים?	27

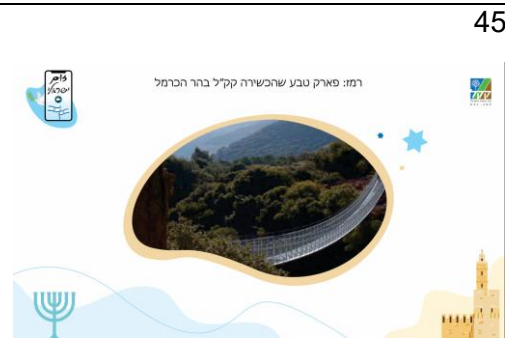
החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

הידעתם שכמה מההמצאות הגדולות ששינו את העולם הומצאו כאן בישראל? בסרטון המצחיק הזה תוכלו ללמוד על חלקן.	28
מול הקריקטורה של דוש והטקסט של בנימין זאב הרצל, קיימו עם המשתתפים דיון בשאלת הציונות היום: • האם הציונות נגמרה? • מהי ציונות כיום? • מה תפקידה בימינו?	29
פתיחת המשחק "מי בתמונה?" במשחק הבא יתבקשו המשתתפים לזהות מי הדמות המופיעה בתמונה. בשקף שיגיע אחרי כל שאלה יוצגו הדמות ותיאור קצר של פועלה. בהמשך יתבקשו התלמידים לזהות מהו המקום המצולם בתמונה. בשקף שיגיע אחרי כל שאלה, תתגלה התשובה הנכונה...	30
מי בתמונה?	31
התשובה: שרה אהרונסון חברת ארגון המחתרת ניל"י ("נצח ישראל לא ישקר"), אשר ריגלה עבור הבריטים נגד הטורקים במהלך מלחמת העולם הראשונה. באוקטובר 1917 עצרו הטורקים את רוב חברי ניל"י בדיכרון יעקב, ושרה ביניהם. חברי ניל"י עונו בידי הטורקים, אך שתקו בחקירותיהם. כדי	32

לא להסגיר את סודות הארגון החליטה שרה לשים קץ לחייה.	שרה אהרונסון 1890-1917 חברת ארגון המחותרת ניל"י ("נצח ישראל לא ישקר"), אשר ריגלה עבור הבריטים נגד הטורקים במהלך מלחמת העולם הראשונה. באוקטובר 1917 עצרו הטורקים את רוב חברי ניל"י ביזרון יעקב, ושרה ביניהם. חברי ניל"י עונו בידי הטורקים, אך שתקו בחקירותיהם. כדי לא להסגיר את סודות הארגון החליטה שרה לשים קץ לחייה.
מי בתמונה?	33
התשובה: יהושע חנקין גואל האדמות הגדול ביותר בשירותה של קרן קימת לישראל. חנקין קנה אדמות רבות וביניהן את אדמות עמק יזרעאל, עמק חפר, רחובות וחדרה. חנקין כונה "גואל העמק", כיוון שרוב האדמות שרכש היו בעמקים. על שמו המושב כפר יהושע בעמק יזרעאל.	34 יהושע חנקין 1865-1945 גואל האדמות הגדול ביותר בשירותה של קרן קימת לישראל. חנקין קנה אדמות רבות וביניהן את אדמות עמק יזרעאל, עמק חפר, רחובות, חדרה, ועוד. חנקין כונה "גואל העמק", כיוון שרוב האדמות שרכש היו בעמקים. על שמו הוקם המושב כפר יהושע בעמק יזרעאל.
מי בתמונה?	35
התשובה: אלי כהן מרגל ישראלי שפעל בסוריה והוצא להורג לאחר שנתפס. המידע שהעביר סייע רבות	36

לצה"ל במלחמת ששת הימים. גופתו של אלי כהן לא הוחזרה לישראל עד היום.	אלי כהן 1924-1965 מרגל ישראלי שפעל בסוריה והוצא להורג לאחר שנתפס. המידע שהעביר סייע רבות לצה"ל במלחמת ששת הימים. גופתו של אלי כהן לא הוחזרה לישראל עד היום.
מי בתמונה?	37
התשובה: הנרייטה סאלד מחנכת ופעילה ציונית שעמדה בראש ארגון "עליית הנוער", שפעל להצלת נוער יהודי מאירופה, להכשרתו לחיי עבודה וחקלאות ולקליטתו בארץ ישראל. סאלד הייתה גם ממקימות ארגון נשות הדסה ועמדה בראשו בשנותיו הראשונות.	38 הנרייטה סאלד 1860-1945 מחנכת ופעילה ציונית שעמדה בראש ארגון "עליית הנוער", שפעל להצלת נוער יהודי מאירופה, להכשרתו לחיי עבודה וחקלאות ולקליטתו בארץ ישראל. סאלד הייתה גם ממקימות ארגון נשות הדסה ועמדה בראשו בשנותיו הראשונות.
לפניכם סרטון הסברה המציג את האחריות של כל אחד מאיתנו על ניקיון הטבע והיער אחרי בילוי יום העצמאות. צפו עם התלמידים ושאלו: • על מי למעשה מוטלת האחריות על ניקיון הטבע והיער? • איך זה בעצם קשור ליום העצמאות? • איזו אחריות יש לנו על מה שנעשה במדינה?	39
פתיחת המשחק "איפה זה?" בשקפים הבאים תמצאו תמונות של מקומות בישראל. התלמידים יתבקשו לזהות מהו	40

המקום המצולם בתמונה. בשקף שיגיע אחרי כל שאלה, תתגלה התשובה הנכונה...	
מהו המקום המופיע בתמונה?	41
תשובה: מכון ויצמן למדע	42
מהו המקום המופיע בתמונה?	43
התשובה: ניר דוד	44

	
מהו המקום המופיע בתמונה?	45
התשובה: פארק נשר	46
בשקפים הבאים יופיעו תמונות מאירועים שונים בחיי המדינה. הזמינו את המשתתפים להציע מלל לבלוני הקומיקס.	47
הנפת דגל הדיו במסגרת מבצע "עובדה", אחרון מבצעי צה"ל במלחמת העצמאות, כבשו לוחמי חטיבת הנגב וחטיבת גולני את "אום רשרש".	48
ב-10 במרס 1949, עם סיום כיבוש תחנת המשטרה, הניפו החיילים את דגל ישראל בחצר התחנה. הדגל שהונף, שהיה לסמל הניצחון,	

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

היה דגל שאולתר מסדין, דיו וסמל מגן דוד שנפרם מתיק עזרה ראשונה. מאז נעלם הדגל, אך במקום הוקם פסל המנציח את המאורע. לימים נוסדה במקום העיר אילת.	מה חושב מניף דגל הדיו עם כיבוש אילת ב-1948? דגל הדיו, אילת, 1948
ב-26 במרס 1979, על מדשאות הבית הלבן בווישינגטון, נחתם הסכם השלום ההיסטורי בין ישראל למצרים, במעמד נשיא ארצות הברית, ג'ימי קרטר, נשיא מצרים, אנואר סאדאת, וראש ממשלת ישראל, מנחם בגין. טקס חתימת הסכם השלום בין ישראל לבין אויבתה הגדולה באותם הימים, מצרים, סיים יותר מ-30 שנות איבה ומלחמה בין שתי המדינות ושנתיים של משא ומתן ארוך ומתיש. כהוקרה על מאמצייהם לכונן שלום – זכו שני המנהיגים, בגין וסאדאת, בפרס נובל לשלום.	49 מה חושבים ראש ממשלת ישראל בגין ונשיא מצרים סאדאת בטקס החתימה על הסכם השלום בין ישראל למצרים? הסכם קמפ-דייוויד, 1978
40 שנה לאחר הצטרפותה של מדינת ישראל למשחקים האולימפיים, השיגו נציגיה, יעל ארד ואורן סמדרג'ה, מדליות ראשונות בתחרויות הג'ודו, והעלו את ישראל על מפת הספורט העולמית, הישג שהיה אבן דרך חשובה בהתקדמותה של ישראל במשחקים.	50 מה חושבים יעל ארד ואורן סמדרג'ה כשנחתם רבין, ראש הממשלה, מברך אותם על זכייתם במדליה אולימפית? מדליה אולימפית ליעל ארד ואורן סמדרג'ה, 1992
פתיחת המשחק "לא נפסיק לשיר" המשימה: לשיר כמה שיותר שירים שמופיעה מילה מסוימת. אפשר לחלק את הקבוצה לכמה קבוצות מתחרות או להתייחס אל הפעילות כאל כאתגר אישי. כל משתתף בתורו מציין שם של שיר שהמילה המופיעה בהנחיה נכללת בו. הראשון שנשאר ללא רעיונות או חוזר על שיר שכבר הושר – נפסל. לחלופין אפשר לחלק את המשתתפים לקבוצות שבכל אחת מהן 5-8 ילדים. (אפשר להבדיל בין הקבוצות בעזרת וידיאו פילטר שונה לכל קבוצה.)	51 לא נפסיק לשיר

הצופים יכולים לעודד באמצעות שלטים/דגלים/תנועות.	
משתתף או קבוצה בתורם שרים שיר שבו מופיעה המילה דגל. המשחק מסתיים כשמשתתפי הקבוצה לא מוצאים שיר חדש עם המילה דגל.	52 שירו כמה שיותר שירים עם המילה מדינה
משתתף או קבוצה בתורם שרים שיר שבו מופיעים מקומות בארץ. המשחק מסתיים כשמשתתפי הקבוצה לא מוצאים שיר חדש עם המילה דגל.	53 שירו כמה שיותר שירים עם שמות של מקומות בארץ
מסבירים למשתתפים שבישראל יש לנו כה הרבה – הישגים, טבע, ואנשים נפלאים. בבואנו לחגוג את יום העצמאות נשים במרכז את השאיפה להגשמת ערך השלום לצד הערכים של עצמאות, שיוויון וצדק, ציונות ואהבת הארץ. נמשיך לשאוף ולפעול לשלום על ישראל.	54 "השלום הוא יסוד החיים, הוא זריחת השמש, הוא חיוב של ילד, אהבתה של אם, רחוקות של אב, היחיד של משפחה. הוא קידומו של האדם, נצחוני של העניין העדיק, התגברותה של האמת. השלום הוא כל אלה והרבה יותר מזה." מתוך נאום ראש הממשלה מנחם בגין בנסיגת חוקי המעבר באוסטרליה, 10 בדצמבר 1978
	55 צלמו סרטון בסגנון טיקטוק, שמציג את ישראל לתיירים מחו"ל
שקופית סיום	56

	
שקופית רקע ריקה לשימושכם	57